

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Osztályozás

614.61

Szerző: .....

Cím: .....

Százhatvanöt év után méltó helyre kerültek
a magyar jakobinusok földi maradványai

Idő "1960"

Személy

Helyszám

Forrás:

(Hely) (Idő) (Köt. v. fűz.) (Oldal)

1960 MAJ 20 NÉPSZABADSÁG

Százhatvanöt évvel ezelőtt, 1795 tavaszutóján hét magyar hazafi feje hullott porba a Vérmezőn, tetemüket titokban, jelte- len sírokban földelték el, s em- léküket minden eszközzel igye- keztek kitörölni kortársaik, utó- daik szívéből. A vértanúk, Mar- tinovics Ignác és társai, azóta már népünk történelmének leg- sebb lapjain szerepelnek, és porladó csontjaik végre méltó

helyre, a Kerepesi temető disz- sírhelyére kerültek.

Dr. Gyalmos János, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese és Bartucz Lajos antropológus professzor sajtótájé- koztatón számolt be a jakobinu- sok sírjainak feltáráról. Csont- jaikat légmentes üveg- és bronz- koporsóba zárták, s a sírok fölé díszes emlékművet állítottak. A síremléket ma délután ünnep- lyesen avatják fel.

NÉPSZAVA

1960 MAJ 20.

Ma délután ünnepélyesen felavatják a magyar jakobinus-mozgalom vezetőinek síremlékét

Százhatvanöt évvel ezelőtt, 1795. május 20-án I. Ferenc császár parancsára a mai Vér- mezőn lefejezték Martinovics Ignácot és négy társát, a ma- gyar jakobinusmozgalom ve- zetőit. Nem sokkal később, jú- nius 3-án Szolártsik Sándort és Óz Pált végezték ki. A ja- kobinusok temetése a nyilvá- nosság teljes kizárásával tör- tént meg. 1914-ig senki sem tu- dott arról, hogy Martinovicsot és társait hol temették el. A Fővárosi Levéltárban ekkor került elő egy 1801-ben ké- szült térkép, amelybe beraj- zolták, hova temették a jako- binusokat. Az ásatások még 1914-ben megkezdődtek, s ha- marosan megtalálták az első sirt a hűvösvölgyi út mentén, közel a villamosvágányokhoz. Bartucz Lajos végezte a csontvázak agnoszkálását. A

főváros vezetői akkor megígér- ték, hogy díszsírhelyet ado- mányoznak a magyar szabad- ságmozgalom első kivégzett- teinek. Mindössze annyi tör- tént, hogy a tetemeket tölgy- fakoporsóba helyezték, és a Fővárosi Levéltárban helyez- ték el. Szabó Ervin vezetésé- vel végre 1926-ban újra sírba helyezték a kivégzetteket, de erről mindössze hét ember tu- dott. Az akkori szemtanúk közül ma már csak ketten él- nek.

A fővárosi tanács most meg- felelő sírhelyet adományozott. A jakobinusok áttemetése megtörtént, és az ünnepélyes síremlék-avatás ma délután 3 órakor lesz a Kerepesi teme- tőben. A jakobinusok földi ma- radványait kettősfalú — üveg- és bronz — koporsóba helyez- ték. (cs.)

MAGYAR NEMZET

1960. MAJ 21.

Felavatták a magyar jakobinusok síremlékét a Kerepesi temetőben

Pénteken a Kerepesi teme- tőben ünnepélyesen felavatták az 1795-ben kivégzett magyar jakobinusok síremlékét. Az ün- nepéségen részt vett dr. Ortutay Gyula, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtítká- ra, dr. Gyalmos János, a fővá- rosi tanács végrehajtó bizottsá- gának elnökhelyettese és a Magyar Történelmi Társulat,

az Eötvös Loránd Tudomány- egyetem számos képviselője.

Dr. Gyalmos János emléke- szedében méltatta Martinovics Ignác és társai történelmi ér- demeit. Mint mondta, 165 év- vel ezelőtt 1795. május 20-án, majd június 3-án olyan ember- ek életét oltotta ki a császári önkény, akik az emberi hala- dásért, hazájuk felvirágoztatá- sáért munkálkodtak. Az utó- kor, amely előtt a mártírok

sírja sokáig rejtve volt — nem feledkezett meg áldozatukról, s népünk mindmáig hiven őrizte emléküket.

A beszéd után leleplezték a fekete márvány síremléket, amelyen arany betűk hirdetik Petőfi Sándor szavait:

Oly sokáig volt átkozott nevetek, megemlíteni sem volt szabad bennetek! De már annak vége... meg- adhatjuk a bért, áldozhatunk könnyet a kiontott véért.

Ezután a Hazafias Népfront, a fővárosi tanács, a Magyar Történelmi Társulat és az Eötvös Loránd Tudományegyetem képviselői helyezték el koszo- rúikat a síremléken.

Péntek délután avatták fel a Kerepesi-temetőben a magyar jakobinusok síremlékét. Képünkön: Megkoszorúzzák az emlékművet.

(Wormser Antal, felvétele.)

esti Nyomda — 4505